Goedenavond, voorzitter, leden van het college, raadsleden en inwoners van Westervoort via livestream.

Onze titel voor De algemene beschouwingen 2024 is 'Een toekomst voor Westervoort'.

Allereerst wil ik mijn dank uitspreken naar de griffie voor hun harde werk en ondersteuning in het afgelopen jaar. Ook wil ik 1Stroom bedanken voor het maken van de duidelijke voorjaarsnota en de toelichting die ze 2,5 week geleden gaven. Voordat ik start met de algemene politieke beschouwingen, wil ik eerst een algemene inleiding geven.
De accountant heeft dit jaar opnieuw een positief oordeel gegeven over getrouwheid en juistheid. D66 wil de organisatie en specifiek de afdeling financiën complimenteren voor hun werk. Een aandachtspunt blijft de behoefte aan duidelijk inzicht in prestatie-informatie. Via indicatoren en de OGSM-methodiek kunnen we de voortgang van het beleid volgen. D66 vindt het jammer dat de motie van de auditcommissie nog niet is uitgevoerd

Het is slechts 3,5 jaar geleden dat Westervoort onder preventief toezicht van de provincie viel en er binnen een jaar weer uitkwam. Vorig jaar waren we nog gematigd positief, maar nu zijn we aanzienlijk somberder gestemd. De begroting voor 2025 laat zwarte cijfers zien dankzij bezuinigingen, opbrengsten en verwachte lagere uitgaven. In de komende jaren hebben we echter een tekort, variërend van 1,8 miljoen tot bijna 4,3 miljoen euro. D66 ziet te weinig mogelijkheden om de beoogde 2 tot 4 miljoen euro aan bezuinigingen op te brengen. We dagen het college, de raad maar ook de inwoners uit om met ideeën te komen om opbrengsten te realiseren, zodat Westervoort een toekomst heeft.

Maar voor dat ik de toekomst van Westervoort wil bespreken, wil ik de voormalig wethouder Hans Sluiter nog bedanken voor zijn inzet de afgelopen 10 jaar en de vele ontwikkelingen die hij heeft geïnitieerd. Gelukkig hebben we een goede nieuwe D66 wethouder kunnen vinden voor het college. Ik wil Laura Kaper dan ook vanaf deze plaats nog een keer welkom heten en haar veel succes wensen bij het ontwikkelen en uitvoeren van mooie innovatieve ideeën voor Westervoort en haar inwoners.

We bevinden ons nu halverwege de coalitieperiode, een belangrijk moment om terug te kijken en vooruit te blikken. De samenwerking binnen de coalitie, maar ook met de oppositie en het college is tot nu toe bijzonder vruchtbaar geweest. Ondanks onze verschillen hebben we altijd een manier gevonden om constructief te communiceren. We zijn kritisch op elkaar waar nodig, maar altijd met respect en het doel om samen vooruit te komen. Deze open dialoog heeft ons in staat gesteld om gezamenlijk beslissingen te nemen en uitdagingen aan te gaan. Het is essentieel dat we deze constructieve houding in de toekomst vasthouden, vooral nu we in Westervoort voor een uitdagende periode staan.

Voorzitter,
“Meer dan het verleden interesseert mij de toekomst, want daarin ben ik van plan te leven” zei Albert Einstein. En dat geldt ook voor D66 en Westervoort. In het coalitieprogramma hebben we aangegeven dat we zelfstandig willen blijven mits we kunnen voldoen aan de volgende voorwaarden:

- Westervoort de financiën op orde te heeft;
- Bij de uitvoering van wettelijke taken in het sociaal domein binnen de vastgestelde budgetten blijven.
- En optimaal functionerende ambtelijke organisatie is hierbij belangrijk

We zien dat het in orde houden van onze financien moeilijk wordt. De oorzaak is het uitvoeren van taken in het sociaal domein die we niet binnen de vastgestelde budgetten kunnen uitvoeren. We willen daarom graag met de andere raadsleden van gedachten wisselen over de toekomst van Westervoort op welke manier we het onderzoekaanpakken over fusie of zelfstandigheid.

~~Voorzitter,~~

We moeten de aankomende jaren kritisch zijn op al onze uitgaven. We hebben daarom bijvoorbeeld vragen gesteld over het financieren van de damwand bij de Waay, dit heeft geleid tot een amendement die we indienen. Maar ook, ondanks dat het om groen gaat, de hoge kosten voor het onderhoud bij de Mosterdhof. Daarnaast hadden we graag de OZB willen verlagen, maar met onze financiële situatie was daar geen structurele dekking voor te vinden. Westervoort bestaat binnenkort 1300 jaar en wij hopen zeker op nog een keer 1300 jaar. Het CDA heeft een amendement ingediend om 25.000 euro te reserveren om bij dit mooie moment stil te staan. Dit ondersteunen wij van harte.

Voorzitter.
Het is goed ons ervan bewust te zijn dat onze financiële situatie anders is dan de afgelopen jaren: er is sprake van een fors gat in de begroting. We worden geconfronteerd met de snelgroeiende vraag naar zorg en ondersteuning in het kader van de Jeugdwet en de Wmo en de stijgende kosten hiervan. Vraag en aanbod lopen steeds verder uiteen en de financiering vanuit het Rijk blijft daarbij achter. De financiële situatie is daardoor ernstig geworden. Met de komst van de Hervormingsagenda Jeugd ligt er nu ook een zeer urgente opgave op het gebied van de zorg voor de Jeugd (en Wmo). Dit betekent dat we nu belangrijke keuzes moeten maken voor de toekomstbestendigheid van de zorg en ondersteuning. Hoe zorgen we ervoor dat ook in de toekomst deze ondersteuning beschikbaar en betaalbaar blijft voor Westervoorters?
Het is belangrijk om hierbij te streven naar normalisatie. In september zal het college ons informeren over de strategische visie op het Sociaal domein. We zijn erg benieuwd hoe het college het sociaal domein toekomstbestendig wil maken.
Tijdens de commissievergadering hebben we vragen gesteld over het inzetten van een gespecialiseerde jongerenondersteuner, een programmamanager en een maatschappelijk werker op school. Hierdoor zouden we ongeveer 900.000 euro minder gaan uitgeven aan maatwerkvoorzieningen, vooral voor de jeugd. De wethouder gaf aan dat er een monitoring

op deze maatregelen en de financiële uitgaven zou plaatsvinden. Vanuit D66 kijken we uit naar de resultaten van deze monitoring.
Maar een toekomstig bestendig Westervoort is ook een gezonde en mooie leefomgeving.
In het coalitieakkoord heeft D66 ingebracht dat er een integrale aanpak op duurzaamheid moet komen, Deze is er echter nog steeds niet en juist nu met de ontwikkelingen van Westervoort Noord, het herinrichten/vergroenen van het dorpsplein en nieuwbouwlocaties zoals de Wyborgh en de Nieuwhof is het belangrijk dat we duurzaamheid integraal aanpakken. We blijven de aankomende jaren daarom aandacht vragen, zoals we dat de afgelopen periode ook hebben gedaan voor bijvoorbeeld minder parkeerplaatsen in een deel van Westervoort Noord en het intact houden van de Driegaarden bij het ontwikkelen van Westervoort Noord.

En dan kom ik bij ons laatste voor D66 belangrijke aandachtspunt. ~~participatie~~

Participatie
Participatie vormt het hart van een gezonde democratie. Het betrekt inwoners actief bij besluitvormingsprocessen en geeft hen een stem in de ontwikkeling van hun leefomgeving Het betrekken van inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties bij onze besluitvorming over projecten zoals Westervoort Noord en het dorpsplein is van groot belang voor de draagkracht. We hebben afgelopen jaar het participatiebeleid goedgekeurd en hiervoor extra budget vrijgemaakt in deze voorjaarsnota. We vragen het college om in de verschillende projecten een actief participatiebeleid te voeren. Door samen te werken, creëren we een inclusieve omgeving waarin we samen met inwoners streven naar duurzame oplossingen.
We vinden het dan ook belangrijk dat kinderen en jongeren een actieve rol kunnen spelen bij zaken die hun leven beïnvloeden. Zij kunnen betrokken worden bij gemeentelijk beleid, bijvoorbeeld door mee te denken over jeugdbeleid, inrichting van verblijfsgebieden of klimaatmaatregelen. We hebben afgelopen jaar een motie ingediend om kinderen en jongeren te betrekken bij het inrichten van het dorpsplein. We zijn benieuwd naar de uitkomsten hiervan. Door jeugdparticipatie vindt D66 krijgen kinderen en jongeren het gevoel dat hun mening telt en dat ze een plek en toekomst hebben in Westervoort.
En de toekomst is belangrijk voor Westervoort.

Voorzitter,
D66 is verheugd om te zien dat een aantal projecten die belangrijk zijn voor een leefbare toekomst in Westervoort vorm beginnen te krijgen zoals Westervoort Noord, de herinrichting van de Wyborgh en de bouw van appartementen bij de Wyborgh.
De financiële situatie, en een integrale duurzaamheidsvisie blijven net zoals in 2023 zeker nu ook onze aandacht houden. De financiële situatie heeft geleid dat we geen moties of amendementen hebben ingebracht die tot structurele kostenverhoging leiden.

Tot zover onze eerste inbreng.

Monique Abbink en Chiel op den Brouw
Raadsleden D66 Westervoort